

Rossella Benedetti

‘Opkomen voor mensenrechten is onze plicht als onderwijsvakbond’

Op 17 mei 1990 schrapte de Wereldgezondheidsorganisatie homoseksualiteit uit de internationaal gehanteerde lijst van ziekten. Sindsdien is 17 mei de dag tegen homo- en transfobie. Wereldwijd wordt op en rond die datum de discriminatie en het geweld op grond van seksuele oriëntatie, genderidentiteit, of -expressie aangekaart. Maar gaan we wel de goede richting uit? Kunnen we samenlevingen ervan bewustmaken dat homo- en transhaat niet getolereerd mogen worden? Op zoek naar antwoorden, klopten we aan bij Rossella Benedetti, voorzitter van het ETUCE Standing Committee for Equality.

Het Standing Committee for Equality adviseert ETUCE (de federatie van Europese onderwijsvakbonden) over diversiteit en gelijke kansen in onderwijs. Waarom is het belangrijk dat onderwijsvakbonden deze focus meenemen in hun werking?

Vakbonden bekommeren zich om de rechten van werknemers: de arbeidsomstandigheden en het salaris. Maar de focus is nog ruimer. Vakbonden zijn namelijk bezorgd om de mensenrechten van werkenden, in sommige landen ook van gepensioneerden en werklozen. En vakbonden ontfermen zich ook over de mensen in kwetsbare of onzekere situaties. Helaas vormt deze laatste groep een belangrijk deel van onze hedendaagse samenleving.

Wie werkt in een omgeving waar meerdere personen aanwezig zijn, weet dat er steeds een mogelijkheid is tot discriminatie, pesten, fysiek en/of psychisch geweld. Want stereotypes, bewuste en onbewuste, zijn hardnekkig. Maar ook andere aspecten in een werkrelatie kunnen leiden tot situaties die het werk hinderen. Als je in zo'n omgeving moet werken, wordt het lastig. Soms wordt het zo moeilijk dat mensen de werkplek verlaten. Als onderwijsvakbonden is het onze job om het werk van werknemers zo comfortabel mogelijk te maken in hun werksituatie. Slechts enkele Europese vakbonden focussen zich zuiver op loon en arbeidsvoorwaarden. Maar de meeste bekijken het ruimer en verdedigen alle rechten van het personeel.

‘Wij moeten blijven volhouden en volharden voor het realiseren van LGBTIQ+-rechten. Een druppel kan een steen uithollen.’

Rossella Benedetti, voorzitter van het ETUCE Standing Committee for Equality

TEKST
Eva Tiquet

FOTO
23 estudio

» Om ook effectief verbetering te kunnen realiseren in het respecteren van mensenrechten, is het belangrijk dat ETUCE samenwerkt met ngo's op nationaal, Europees en internationaal niveau.

In 2012 ondertekenden ETUCE, ETUC (European Trade Union Confederation) en ILGA-Europe (International Lesbian, Gay, Bisexual and Intersex Association) een engagementsverklaring om een halt toe te roepen aan homo- en transfobie op school, de werkplek en in de samenleving. Was dit inderdaad een positieve stimulans in de strijd voor LGBTIQ+-rechten?

Deze engagementsverklaring was een belangrijke stap die we bijna 10 jaar geleden hebben gezet. Dat was nodig om het thema op de agenda te zetten van beleidsmakers, politici en de brede samenleving. Vandaag werken we aan een Actieplan Diversiteit met concrete acties en activiteiten om LGBTIQ+-rechten op het werk te beschermen. Dat actieplan wordt geagendeerd op de ETUCE Conferentie in juli 2021. Ik ben er zeker van dat de grote meerderheid van onze leden dit actieplan zal steunen.

'Ik ben optimistisch. Onderwijs is een krachtig wapen om ideeën, gedachtegoed en stereotypen te veranderen.'

Rossella Benedetti, voorzitter van het ETUCE Standing Committee for Equality

Tussen de engagementsverklaring van 2012 en het huidige actieplan ontwikkelde ETUCE vele andere activiteiten die kaderen in het verdedigen van LGBTIQ+-rechten. Zo richtte de Europese Unie in het kader van de 'Paris Declaration on promoting citizenship and the common values of freedom, tolerance and non-discrimination through education' een werkgroep op waar ook ETUCE aan deelnam. Deze werkgroep moest zich buigen over het thema 'diversiteit'. ETUCE bleef tijdens de gesprekken beklemtonen dat LGBTIQ+-rechten deel uitmaken van diversiteit. Het was zeer moeilijk om deze visie door te drukken. ETUCE bleef volharden. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een Europese LGBTI-strategie. Dat is een grote én belangrijke stap voorwaarts. Het is namelijk de eerste keer dat de Europese Unie een strategie goedkeurde die de rechten van LGBTIQ+ verdedigt.

ETUCE blijft dus inzetten op deze samenwerkingen. Het is een proces waarin er stappen in de goede richting gezet zijn. Heel concreet en actueel zijn de projecten diversiteit die ETUCE initieert. Vandaag werken we volop aan 'Embracing Diversity in Education'. Dit project focust op alle niveaus: in de klas, in de school, nationaal en Europees.

Sommige landen lijken stappen vooruit te zetten in het realiseren van gelijke kansen voor LGBTIQ+. Maar in andere landen zien we openlijke haat en discriminatie ten aanzien van deze mensen. Wat zijn jouw ervaringen, als voorzitter van het Standing Committee for Equality?

Als het economisch goed gaat, als er welvaart is, dan is er ruimte om in te zetten op mensenrechten. Maar vandaag is er economische onzekerheid. En aangezien het eenvoudig is om je voordeel te halen bij mensen die het moeilijk hebben, worden we nu geconfronteerd met een waarden crisis.

In mijn eigen land, Italië, is het lastig om in de religieuze scholen gelijke kansen voor LGBTIQ+ te realiseren. Het Vaticaan bemoeilijkt dat. Maar met verbazing stellen we vast dat ook in Finland bepaalde groepen protesteren tegen gendereducatie. Dat illustreert dat er nog altijd een lange weg te gaan is om mensen te doen begrijpen dat iedereen ertoe doet. Dat we allemaal mensen zijn. Dat verschillen in seksuele oriëntatie of

genderidentiteit geen excuus voor discriminatie mogen zijn.

In landen waar rechtse partijen in de regering zetelen, is het erg moeilijk om aan LGBTIQ+-rechten te werken. Uiteraard zijn niet alle rechtse partijen homofob, maar een groot deel wel. Dat merken we door verworven rechten die afgenomen worden. In plaats van vooruit te gaan, zetten deze landen qua LGBTIQ+ stappen achteruit. Ze keren zelfs decennia terug in te de tijd.

Het is onze rol als ETUCE om in deze landen de onderwijsvakbonden te steunen. Dat doen we bijvoorbeeld bij onze Poolse collega's. Waar we kunnen, steunen we hun strijd voor meer mensenrechten. Dat is niet eenvoudig omwille van de verschillende visies op LGBTIQ+-rechten bij de Poolse onderwijsvakbonden.

Dat is een uitdaging. Maar we moeten blijven inzetten op deze thema's. Ik ben nu al zes jaar voorzitter van het ETUCE Standing Committee for Equality. Tijdens die periode behaalden we al mooie resultaten. Het waren niet altijd successen. Ik zou liegen als ik dat zou beweren. Maar we hebben een richting ingeslagen die we moeten blijven volhouden. Ik wil dus niet pessimistisch zijn. Ik ben optimistisch. Tegelijk moeten we in het achterhoofd meenemen dat onderwijs een krachtig wapen is om ideeën, gedachtegoed en stereotypen te veranderen.

Je onderstreept het belang van solidariteit tussen onderwijsvakbonden en ETUCE in het streven naar gelijke kansen. Het Actieplan Diversiteit moet hierin een stimulans zijn?

Dit actieplan is belangrijk omdat het gelinkt is aan verbintenissen op nationaal niveau. We hopen dat nationale vakbonden dit actieplan zullen integreren in hun acties. We zullen dan ook periodisch kunnen vragen naar een stand van zaken. Wat doe je? Zijn er recente vorderingen in je vakbond? Wat gebeurde er in het onderwijs?

Het lijkt alsof we bergen papier produceren. Maar sommige diepgewortelde ideeën en overtuigingen kwamen tot stand omdat mensen dagelijks met dezelfde boodschappen geconfronteerd werden. Uiteindelijk zijn ze er ook van overtuigd dat dat idee belangrijk is. Wel, wij moeten als ETUCE net hetzelfde doen. We blijven erover

praten, het agenderen, onder de aandacht brengen, argumenten aanleveren, informatie uitwisselen, netwerken, ... We blijven data verzamelen zodat we onze acties beter kunnen organiseren op Europees niveau. We blijven ook inzetten op Europese projecten zodat we met de eraan gerelateerde fondsen verder kunnen inzetten op het professionaliseren en ondersteunen van onze leden. Deze volharding werkt. Zo krijgen we uiteindelijk resultaten.

Ik blijf positief naar de toekomst kijken omdat deze Europese strategie voor veel organisaties mogelijkheden creëert. De Europese fondsen laten toe om activiteiten te financieren. Zo bereik je meer mensen en kan je een groter bewustzijn creëren. Door activiteiten te agenderen die inzetten op diversiteit, toon je mensen dat er geen plaats is voor discriminatie en homofobie in onze samenleving en in ons onderwijs. Zo laat je hen ervaren dat we LGBTIQ+-rechten moeten realiseren en naleven.

Wij zijn leraren. Wij moeten blijven volharden, volhouden en benadrukken. Dat is onze taak. De Romeinen gebruikten het gezegde: "Gutta cavat lapidem". Of: een druppel kan een steen uithoulen. Niet door geweld, maar door dikwijls op dezelfde plek neer te vallen.

Om de seksuele, gender- en geslachtsdiversiteit aan te duiden, gebruiken we het letterwoord LGBTIQ+.

- L** = lesbisch,
- G** = gay (homo),
- B** = bi,
- T** = trans(gender),
- I** = intersekse,
- Q** = questioning (zoekend),
- +** = de andere personen en groepen die buiten de gender- en heteronorm vallen, maar niet onder één van de voorgenoemde letters.

Ons engagement

Het COV is actief lid van het ETUCE Standing Committee of Equality. Via deze weg kunnen we het thema diversiteit vanuit de Europese invalshoek opvolgen, vernemen we de situatie bij onze Europese collega-onderwijsvakbonden, nemen we deel aan onderzoek en worden we op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en projecten.

Inzetten op mensenrechten is ook voor onze organisatie essentieel. Tijdens het COV-congres van 2018 werden over het thema diversiteit bij leerlingen, onderwijspersoneel en COV-leden verschillende krachtlijnen goedgekeurd. Neem zeker een kijkje op www.cov.be (over het COV/Congres) (krachtlijnen 28 t.e.m. 33)

Lees meer over het Standing Committee en de thema's LGBTI, anti-discriminatie en migratie.

In 2012 ondertekenden ETUCE, ETUC (European Trade Union Confederation) en ILGA-Europe (International Lesbian, Gay, Bisexual and Intersex Association) een engagementsverklaring om een halt toe te roepen aan homo- en transfobie op school, de werkplek en in de samenleving.

